

vende her i Landet har Indtægter, som er langt under dem, der her gives Tjenestemændene, men alligevel paafører man de næringsdrivende Konkurrence fra Tjenestemændenes Side. Det kan jeg ikke være med til.

Til Slutning ønsker jeg at rette det Spørgsmaal til den højtærede Finansminister: Hvor mange af Statens Tjenestemænd driver privat Virksomhed? I hvilket Omfang og af hvilken Art? Som Hovederhverv eller som Bierhverv? Jeg er selvfølgelig klar over, at den højtærede Minister ikke paa staaende Fod kan besvare dette Spørgsmaal, men jeg opfordrer den højtærede Minister til at undersøge dette Forhold og forelægge Rigsdagen Resultatet.

Jeg haaber, at den højtærede Minister og det kommende Udvalg vil tage Hensyn til de Betragtninger, jeg her har gjort gældende, jeg synes, det er Retfærdighedsbetragtninger. Med disse Ord skal jeg anbefale det foreliggende Lovforslag til Tingets velvillige Behandling.

Stilling: Det forekommer mig, at Lønningskommissionen har handlet baade uretfærdigt og uklogt overfor Lærerne ved Statens Seminarier ved at foreslaa, at disse Lærere med Hensyn til Løn og Udnævnelsesvilkaar skal stilles betydeligt lavere end en Del af Statsskolernes Personale. Den har handlet uretfærdigt, fordi Seminarielærernes Arbejde er fuldt saa besværligt, i hvert Fald lige saa besværligt som Statsskolelærernes, og den har handlet uklogt, fordi man sikkert kan forudse, at hvis de to Lærerstillinger ikke bliver ens lønnet, vil Seminarierne komme til at mangle de dygtige Lærerkræfter, de saa haardt har Brug for. I 1916 vedtog man her i Rigsdagen at sidestille de to Lærerstillinger, og man vedtog endvidere den Gang at nedlægge Overlærerstillingerne ved Statsskolerne, men i det Lovforslag, som Lønningskommissionen nu har fremsat, dukker Overlærerstillingerne op igen. Nu benævnes de vedkommende ganske vist ikke Overlærere, men Lektorer, og saa foreslaar man endvidere, at disse Lektorer skal have betydelig højere Løn end Lærerne ved Statsseminarierne. Lektorerne foreslaas lønede med en Begyndelsesløn paa 5 400 Kr., stigende hvert 3die Aar med 600 til 7 200 Kr., medens Seminarielærerne, der efter Loven i 1916 var ligestillede med Lærerne ved Statsskolerne, kun skal begynde med 3 480 Kr., næsten 2 000 Kr. lavere, stigende hvert 3die Aar med 480 Kr. op til 6 360 Kr. Endelig foreslaar

man, at Lektorerne skal have kongelig Udnævnelse, medens Seminarielærere og Adjunkter kun skal have ministeriel Udnævnelse. Adjunkterne er de Lærere, der staa paa det tredje Trin af den Rangstige ved Statsskolerne, som Lønningskommissionen søger at skabe. Den første i Rangen er Rektoren, derefter kommer Lektorerne, saa Adjunkterne og allernederst staa de, der kaldes „andre Lærere“. Det er ret betegnende, at de er de eneste, der har en dansk Benævnelse. (*Finansministeren* [Brandes]: Hør!). Den højtærede Minister siger Hør. Jeg kan give Ministeren ganske Ret i, at det vilde have været overordentlig kønt, om Lønningskommissionen havde foreslaaet gode danske Benævnelser, og i dette Tilfælde vilde det ikke have været saa svært. Man kunde f. Eks. have kaldt Rektoren Forstander. Vi har Højskoleforstandere, vi har Forstandere for tekniske Skoler. Hvad skulde der være i Vejen for at kalde Rektoren i Aarhus for Forstander ved Statsskolen i Aarhus? Og Lektorerne og Adjunkterne og „de andre Lærere“ kunde man have kaldt Lærere, saa havde man kaldt dem for det, de er, saa havde man faaet den danske Benævnelse, der svarer til Stillingen. Men paa den anden Side tror jeg ikke, at Finansministeren og jeg skal være saa kede af, at Lønningskommissionen ikke har givet sig ret meget af med at skabe gode danske Navne, thi naar man ved — og det ved vi alle sammen —, at det har været god Latin i Kommissionen at tale om „Trøsttillæg“ og „Bundklasse“, er man dog nogenlunde paa det rene med, at der er Folk her i Danmark, der har bedre Øre for Sprogets Velklang end de Herrer i Lønningskommissionen. Paa den anden Side kan det ikke nægtes, at det ser grimt ud, at der i en enkelt Skole ikke alene er 4 Rangklasser, men at man ogsaa har 3 fremmede Benævnelser og kun een dansk. Man kommer uvilkaarlig til at tænke paa en Linie i en Sang om Holberg, hvor der siges: „Med Fruerne Fransk og Tysk med sin Hund og Dansk med sin Tjener han talte“. Noget lignende er Tilfældet her, hvor de tre øverste Benævnelser er hentede fra fremmede Tungemaal, og først, naar man kommer ned til det Plebs, der kaldes „andre Lærere“, kan man tale med dansk Tunge. Jeg skal ikke komme synderligt ind paa den nye Rangdeling, man har foreslaaet for Statsskolens Vedkommende. Jeg vil blot erindre om, at det, som sagt, kun er tre Aar siden, man afskaffede den. For